

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΟΝΟΜΑ: _____
ΗΜ/ΝΙΑ: Κυριακή, 21 / 4 / 2024 ΤΜΗΜΑ: _____

Βαθμός %
☺

ΚΕΙΜΕΝΑ

I. Magnus timor exercitum occupāvit **ex vocibus** Gallōrum ac mercatōrum, qui Germānos ingenti magnitudine corporum et incredibili virtūte esse praedicābant. Alius aliā de causā discedere cupiēbat. Nonnulli **puđore** adducti remanēbant. Hi neque vultum fingere neque lacrimas tenēre poterant; abditi in tabernaculis aut suum fatum querebantur aut cum familiaribus suis commūne periculum miserabantur.

II. Tum Cacus pastor, fretus viribus, boves quosdam **in speluncam** caudis traxit aversos. Ubi Hercules, e somno **excitātus**, gregem aspexit et partem abesse sensit, pergīt ad proximam speluncam; sed postquam boum vestigia foras versa vidit, confūsus gregem ex loco infesto **amovēre** coepit. Sed bovum mugītus ex speluncā audītus Herculem convertit. Tum Cacus, vi prohibēre eum conātus, Herculis clavā interficitur.

III. Claudius quinquagesimo anno aetatis **suae** imperium cepit mirabili quodam casu. Exclusus ab insidiatoribus Caligulae, recesserat in diaetam, cui nomen est **Hermaeum**. Paulo post rumore caedis exterritus prorepsit ad solarium proximum et inter vela praetenta foribus se abdidit. Discurrens miles pedes eius animadvertit; eum latentem adgnovit; extractum imperatorem eum salutavit.

IV. Brenno duce Galli, apud Alliam flumen deletis legionibus Romanorum, everterunt urbem Romam praeter Capitolium, pro quo immensam pecuniam acceperunt. Tum Camillus, qui diu apud Ardeam in exilio fuerat propter Veientanam praedam non aequo iure divisam, absens **dictator** est factus; is Gallos iam abeuntes secutus est: quibus interemptis aurum omne recepit.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1. Να μεταφράσετε ολόκληρα τα κείμενα **III** και **IV**, όπως εμφανίζονται παραπάνω.

Μονάδες **20**

B1. Να χαρακτηρίσετε ως σωστές ή λανθασμένες τις παρακάτω προτάσεις, γράφοντας δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην καθεμιά τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος*, ανάλογα με το περιεχόμενό της:

α. Η γενέθλιος χρονολογία της ρωμαϊκής λογοτεχνίας είναι το 240 π.Χ., όταν ο Τερέντιος μετέφρασε στα Λατινικά την *Οδύσσεια*. **Λάθος**

β. Το νέο καθαρά ρωμαϊκό λογοτεχνικό είδος είναι η σάτιρα. **Σωστό**

γ. Ο Κορνήλιος Νέπωσ εγκαινιάζει στη Ρώμη τη θουκυδίδεια ιστοριογραφία ή καλύτερα την ιστορική μονογραφία. **Λάθος**

δ. Ο Οβίδιος επινόησε και καλλιέργησε νέα ποιητικά είδη (π.χ. πλαστή ποιητική μυθολογική επιστολή, καλλωπιστικό έπος, «αιτιολογικό» εορτολόγιο). **Σωστό**

ε. Η «αγαπημένη» στο έργο του Προπερτίου έχει το όνομα Κυνθία. **Σωστό**

B2. Να γράψετε στο τετράδιό σας για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις της νέας ελληνικής, μία ετυμολογικά συγγενή λατινική λέξη από το κείμενο που σημειώνεται σε κάθε περίπτωση.

- **πειράζω** (Κείμενο Ι) – **periculum**
- **μίζερος** (Κείμενο ΙΙ) – **miserabantur**
- **ερπετό** (Κείμενο ΙΙΙ) – **prorepsit**
- **κούρσα** (Κείμενο ΙΙ) – **discurrens**
- **δουκάτο** (Κείμενο ΙV)– **dux**

Μονάδες **10**

Γ1. Να γράψετε στο τετράδιό σας τους ζητούμενους τύπους.

- i. **ingenti**: ονομαστική πληθυντικού αριθμού ίδιου γένους **ingentes**
- ii. **virtute** : γενική ίδιου αριθμού **virtutis**
- iii. **nonnuli** : γενική ενικού αριθμού **nonnulus**
- iv. **hi** : ονομαστική ενικού αριθμού στο θηλυκό γένος **haec**
- v. **pastor** : δοτική πληθυντικού αριθμού **pastoribus**
- vi. **boves** : γενική ίδιου αριθμού **bovum/boum**
- vii. **vestigia** : ονομαστική ενικού αριθμού **vestigium**
- viii. **vi**: αιτιατική πληθυντικού αριθμού **vires/viris**
- ix. **aetatis** : γενική πληθυντικού αριθμού **aetatum/ aetatium**
- x. **mirabili**: ονομαστική πληθυντικού στο ουδέτερο γένος **mirabilia**
- xi. **caedis** : αφαιρετική ίδιου αριθμού **caede**
- xii. **pecuniam** : γενική ίδιου αριθμού **pecuniae**

Μονάδες **15**

Γ2. Να γράψετε στο τετράδιό σας τους ζητούμενους τύπους.

- i. **praedicabant**: γ' ενικό Οριστικής Παρακειμένου και στις δυο φωνές **praedicavit/ praedicatus-a-um est**
- ii. **cupiebat** : β' πληθυντικό Υποτακτικής Ενεστώτα στην ίδια φωνή **cupiant**
- iii. **poterant** : απαρέμφατο Ενεστώτα και απαρέμφατο Παρακειμένου **posse/ potuisse**
- iv. **querebantur** : β' ενικό Υποτακτικής Μέλλοντα **questurus-a-um sit**
- v. **traxit** : α' πληθυντικό Υποτακτικής Παρακειμένου στην ίδια φωνή **traxerimus**
- vi. **sensit**: μετοχή Ενεστώτα στη γενική ίδιου γένους **sentientis**
- vii. **convertit**: απαρέμφατο Παρακειμένου στην ίδια φωνή **convertisse**
- viii. **cepit** : απαρέμφατο Μέλλοντα στην ίδια φωνή **capturum esse**
- ix. **recesserat** : γ' ενικό Υποτακτικής Υπερσυντελικού στην άλλη φωνή **recessus esset**
- x. **everterunt** : γ' πληθυντικό Υποτακτικής Παρακειμένου στην άλλη φωνή **eversis sint**
- xi. **acceperunt**: γ' πληθυντικό Υποτακτικής Παρατατικού στην ίδια φωνή **acciperent**
- xiii. **secutus est** : β' ενικό και β' πληθυντικό Οριστικής Ενεστώτα **sequeris/-re / sequimini**

Μονάδες **15**

Δ1. Να αναλυθούν οι υπογραμμισμένες μετοχές των κειμένων σε δευτερεύουσες προτάσεις.

- Ubi Hercules, e somno **excitatus**, gregem aspexit
postquam/ut Hercules excitatus est (erat)
cum Hercules excitatus esset
- **Brenno duce** Galli, everterunt urbem Romam
cum Brennus dux esset ή cum Brennus dux erat (dum Brennus dux est)
- apud Alliam flumen **deletis** legionibus Romanorum
postquam/ ubi/ ut Galli legiones deleverunt/ deleverant
cum Galli legiones delevisent
- qui diu apud Ardeam in exilio fuerat propter Veientanam praedam non aequo iure **divisam**
quae non aequo iure divisa erat.

Μονάδες 8

Δ2. Paulo post: Να αποδώσετε την ίδια επιρρηματική έννοια με την ισοδύναμη έκφρασή της.

- **post paulum**

Μονάδες 2

Δ3. Να εξαρτήσετε την παρακάτω προτάση από τις αντίστοιχες φράσεις προχωρώντας στις απαραίτητες αλλαγές στη σύνταξη.

- **Hercules boves in eum locum adduxit.**
α) Scriptor narrat Herculem boves in eum locum adduxisse.
β) Hercules dicitur boves in eum locum adduxisse.

Μονάδες 5

Δ4. Να αναγνωρίσετε το είδος της δευτερεύουσας πρότασης, να δηλώσετε τη συντακτική της λειτουργία και να δικαιολογήσετε τον τρόπο εκφοράς της.

- **Ubi Hercules, e somno excitātus, gregem aspexit**

Δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο περιεχόμενο της κύριας πρότασης με ρήμα το pergit. Εισάγεται με το χρονικό σύνδεσμο ubi και εκφέρεται με οριστική, διότι δηλώνει μόνο τον χρόνο και συγκεκριμένα χρόνο παρακειμένου, γιατί εκφράζει το προτερόχρονο στο παρελθόν

Μονάδες 5

Δ5. Να μετατραπούν οι παρακάτω προτάσεις σε ενεργητική και παθητική σύνταξη αντίστοιχα.

- Postero die Claudius (a militibus) imperator factus est.

Postero die milites Claudium imperatorem fecerunt.

- Quod illic appensum civitati nomen dedit.

Quo illic appenso civitati nomen datum est

Μονάδες 5

Δ6. Να αναγνωρίσετε **συντακτικώς** τους σημειωμένους με έντονα γράμματα όρους των κειμένων.

ex vocibus: εμπρόθετος προσδιορισμός του εξωτερικού αναγκαστικού αιτίου στο occupavit.

pudore: (απλή, οργανική) αφαιρετική του εσωτερικού αναγκαστικού αιτίου στο adducti.

in speluncam: εμπρόθετος προσδιορισμός της προς τόπο κίνησης (κατεύθυνσης) στο traxit.

amovēre: τελικό απαρέμφατο, αντικείμενο στο coepit.

suae: ομοιόπτωτος, επιθετικός προσδιορισμός στο aetatis, άμεση αυτοπάθεια.

Hermaeum: παράθεση στο nomen

dictator: κατηγορούμενο στο Camillus.

Μονάδες 6

1. ☒ Ζωγράφου: Ι. Χρυσίππου 1, ☎ 210 7488030 & ΙΙ. Ξηρογιάννη 10, ☎ 210 7488180
  2. ☒ Χολαργός: Φανερωμένης 13, ☎ 210 6536551
  3. ☒ Αγία Παρασκευή: Ευεργέτου Γιαβάση 9, πλατεία Αγ. Παρασκευής, ☎ 210 6000031
-